

Invalidita a invalidní důchod

Abstrakt

Tématika invalidity je ožehavým tématem ve společnosti, neboť se jedná o nežádoucí sociální událost v bytí jedince mající imanentní vliv na jeho pracovní schopnost a s tím pochopitelně související nepříznivý dopad na materiální zabezpečení. Invalidní důchod představuje dávku, jež má onen negativní následek do jisté míry vykompenzovat. Daná práce se tedy zabývá problematikou invalidity a zejména invalidního důchodu, přičemž práce je členěna do 9 kapitol.

Úvodní kapitola popisuje stručný historický nástin invalidity, načež navazuje na historickou právní úpravu podmínek pro přiznání invalidního důchodu na území České republiky. Následuje intervence mezinárodních smluv a členství mezinárodních organizací, jejichž signatářem je Česká republika. V této kapitole jsou zmiňovány mezinárodní organizace včetně nejstěžejnějších mezinárodních smluv zabírající se danou problematikou, jimiž je Česká republika vázána. Vzhledem k tomu, že Česká republika je členem Evropské unie a její právní úprava význačným způsobem ovlivňuje vnitrostátní právní úpravu České republiky, nemohla být pochopitelně z tohoto důvodu opomíjena a je rovněž zakomponována do této práce. Následující kapitola interpretuje vnitrostátní právní úpravu invalidity a nastiňuje podmínky pro přiznání nároku na invalidní důchod. Vzhledem k tomu, že právní úprava sociálního zabezpečení je sama o sobě poměrně složitá a rozvětvená právě s ohledem na množství právních předpisů a souvisejících pojmů v této oblasti, jíž je mnohdy zapotřebí právní erudice, bylo tak žádoucí věnovat vybraným pojmům náležitější péči, proto jim byla vyhrazena samostatná kapitola. Rovněž by neměl být opomíjen ani proces vyřizování žádosti o přiznání invalidního důchodu včetně opravného prostředku, jimiž jsou námitky. Případný nesouhlas s rozhodnutím České správy sociálního zabezpečení po vyčerpání opravného prostředku v podobě námitek může být podroben soudního přezkumu. Soudní přezkum tedy představuje soudní kontrolu veřejné správy, jejíž kapitola byla rovněž vyčleněna samostatně. Na to dále navazují rozhodnutí krajských soudů ve správním soudnictví týkajících se zejména nedostatků zaznamenaných v posudcích právě s ohledem na odlišnou míru poklesu pracovní schopnosti, potažmo určení druhu zdravotního postižení, než tomu tak bylo v námitkovém řízení. Na závěr je poslední kapitola věnována německé právní úpravě, byť jen okrajově, avšak záměrně, poněvadž přináší odlišný vhled do této problematiky z hlediska přisuzování nároku na dávku invalidního důchodu oproti právní úpravě České republiky.

Klíčová slova:

invalidita, invalidní důchod, míra poklesu pracovní schopnosti, soudní přezkum, řízení o přiznání nároku na invalidní důchod, dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav.